



Klimat- och näringslivsdepartementet  
Naturmiljöenheten  
[kn.remissvar@regeringskansliet.se](mailto:kn.remissvar@regeringskansliet.se)  
[kn.nm@regeringskansliet.se](mailto:kn.nm@regeringskansliet.se)

## Remissvar avseende Förslag till författningsändringar till följd av EU:s reviderade avloppsvattendirektiv - Diarienummer KN2026/00215

### Sammanfattning

Lycksele kommun har tagit del av Svenskt Vattens remissyttrande och delar i allt väsentligt de bedömningar som görs där. Kommunen lämnar därför endast kompletterande synpunkter med utgångspunkt i de särskilda förutsättningar som råder i en mindre inlandskommun med stor geografisk utbredning, begränsat befolkningsunderlag och recipienter med hög utspädningskapacitet.

Lycksele kommun ser positivt på ambitionen att stärka skyddet för vattenmiljö och minska utsläpp av näringsämnen och mikroföroreningar genom det reviderade avloppsvattendirektivet.

Samtidigt är det viktigt att den svenska implementeringen utformas med hänsyn till lokala förutsättningar, faktisk recipientpåverkan och proportionalitet enligt miljöbalken.

För inlandskommuner med små och medelstora avloppsreningsverk riskerar generella krav på ytterligare reningssteg att medföra mycket stora kostnader utan motsvarande miljönytta. Det är därför viktigt att riskbedömningar, klassificering av känsliga områden och framtida reningskrav bygger på väl underbyggda och lokalt anpassade analyser.

Kommunen ser även behov av ytterligare förtydliganden av flera definitioner, ansvarsförhållanden och tillämpningsfrågor i den fortsatta lagstiftningsprocessen.

### Allmänna synpunkter

Lycksele kommun bedömer att Naturvårdsverkets förslag i huvudsak följer avloppsdirektivets krav och ser positivt på att den föreslagna regleringen inte generellt går längre än vad direktivet kräver.

Det är samtidigt viktigt att den svenska implementeringen blir tydlig, rättssäker och praktiskt tillämpbar för både kommuner och VA-huvudmän.

Flera av de föreslagna definitionerna och begreppen behöver förtydligas för att undvika olika tolkningar mellan miljöbalken, lagen om allmänna vattentjänster och den föreslagna avloppsförordningen.

Kommunen delar även uppfattningen att myndigheterna behöver tillräckliga resurser för att kunna ta fram de underlag, vägledning och riskbedömningar som krävs för att regelverket ska kunna tillämpas på ett rättssäkert och likvärdigt sätt över landet.

### **Lokala förutsättningar och proportionalitet**

Lycksele kommun är en geografiskt stor inlandskommun med relativt liten befolkning och långa avstånd. Förutsättningarna skiljer sig därmed från många större tätorter och kustnära områden.

Det centrala avloppsreningsverket i Lycksele uppvisar god reningsgrad och begränsad recipientpåverkan. Recipientutredningar visar bland annat hög utspädningskapacitet, god näringsstatus och att verksamheten inte bedöms försämra miljökvalitetsnormerna.

Kommunen vill därför särskilt framhålla vikten av att proportionalitetsprincipen enligt miljöbalken ges stor betydelse vid införandet av nya reningskrav.

Krav på ytterligare reningssteg bör utgå från faktisk miljöpåverkan, recipientens känslighet, belastningens storlek samt kostnad i relation till miljönytta.

### **Tertiär och kvartär rening**

Lycksele kommun bedömer att det fortfarande finns betydande oklarheter kring hur känsliga områden ska klassificeras, hur riskbedömningar ska genomföras och hur implementeringstrapporna för tertiär och kvartär rening ska tillämpas nationellt.

Kommunen anser att kriterier för riskklassning måste vara tydliga och transparenta samt bygga på vetenskapligt och recipientmässigt relevanta underlag.

För mindre inlandskommuner med stora recipienter och begränsad påverkan från avloppsreningsverk riskerar generella krav på exempelvis kväverening och avancerad läkemedelsrening att medföra mycket stora kostnader för VA-kollektivet utan motsvarande miljönytta.

Kommunen vill därför särskilt understryka vikten av att krav på avancerad rening endast införs där faktisk miljö- och recipientpåverkan motiverar sådana åtgärder.

Kommunen vill vidare framföra vikten av vägledning kring hur undantagsbestämmelserna för kallare klimat, avseende avloppsanläggningar från 1 000 PE upp till 1 999 PE, ska tillämpas i praktiken. Detta krävs för att likvärdiga anläggningar ska kunna bedömas på ett likvärdigt sätt.

Efterlevnaden av föreskrifterna kommer att bygga på ett begränsat antal prover (ett prov per kvartal enligt minimikravet). Det innebär att det blir möjligt att strategiskt planera provtagningen under andra kvartalet utifrån vattentemperaturen. Provtagning kan planeras tidigt under kvartalet när vattentemperaturen understiger 6 grader, vilket gör att provet kan räknas bort enligt undantaget. Det är också möjligt att förlägga provtagningen till sent i juni när vattentemperaturen är högre och reningsprocessen fungerar bättre.

I praktiken innebär detta att två likvärdiga anläggningar riskerar att bedömas olika beroende på när provtagningen genomförs och hur temperaturdata tolkas, vilket skapar en betydande osäkerhet vid tillämpningen av föreskriften.

Detta är särskilt viktigt vid bedömning av krav på kväverening och andra biologiskt beroende reningsprocesser. För reningsverk i kallt klimat bör uppföljning och villkorsutformning därför inte enbart utgå från kalenderkvartal, utan även ta hänsyn till faktisk vattentemperatur, säsongsvariationer och tekniska förutsättningar.

### **Ekonomiska konsekvenser**

Lycksele kommun bedömer att de ekonomiska konsekvenserna av de föreslagna förändringarna riskerar att bli omfattande för mindre kommuner och VA-huvudmän.

För kommuner med begränsat abonnentunderlag kan investeringar i ytterligare reningssteg innebära mycket stora kostnadsökningar per abonnent. Detta gäller särskilt om krav införs utan tydlig lokal miljönytta.

Kommunen anser därför att finansieringsmodeller och ersättningssystem behöver vara långsiktigt hållbara samt att kostnader som följer av producentansvaret fullt ut ska ersättas, inklusive driftkostnader och andra följdkostnader.

### **Behov av kompetenshöjande åtgärder och tillsynsvägledning**

Lycksele kommun vill understryka att de föreslagna förändringarna innebär ett än mer utökat operativt ansvar för kommunerna. Lycksele har liksom många andra kommuner en förhållandevis liten förvaltning, där miljöbalken bara är ett av många lagstiftningsområden, där kommunen har tillsynsansvar. Möjligheten till specialisering är begränsad; förhållandevis få tillsynsobjekt, ytterst få anmälningsärenden inom avloppsområdet, gör det svårt att upprätthålla kompetensen inom specifika lagstiftningsområden.

Kommunen är också sårbar för kompetensförluster i samband med förändringar inom den lilla personalgruppen. Utmaningar att hitta behörig personal, långdragna rekryteringsprocesser bidrar också till sårbarhet kring kompetensförsörjningen.

Lycksele kommun är positiv till föreslagna vägledningssatsningar, med syfte att stötta kommunerna i deras tillsynsuppdrag och säkra likriktad tillsyn över hela landet. Nuvarande upplägg där planerade vägledningssatsningar läggs in i den nationella tillsynsplanen och som oftast sedan följs av nationella tillsynsprojekt är ett fungerande koncept. Lycksele kommun vill också framföra att vägledande myndigheters webbaserade utbildningar, har varit ett uppskattat alternativ till fysiska träffar, särskild de inspelade webinarium/utbildningar som anordnats. Vi vill också framföra vikten av det mellankommunala samarbetet.

Lycksele kommun vill särskilt lyfta fram vikten av att tillsynsvägledande myndigheter tilldelas tillräckliga resurser, för att göra det möjligt för dem att vägleda kommuner i behövlig omfattning.

### **Avslutande synpunkter**

Lycksele kommun anser att genomförandet av det reviderade avloppsvattendirektivet behöver präglas av proportionalitet, rättssäkerhet och lokal anpassning.

Kommunen vill särskilt framhålla vikten av att krav på avancerad rening inte införs generellt utan att faktiska recipientförhållanden och lokal miljöpåverkan beaktas i varje enskilt fall.

Myndighetsnämnden

I samråd med VA-huvudman

Lisa Frohm  
Miljöinspektör  
[myndighetsenheten@lycksele.se](mailto:myndighetsenheten@lycksele.se)

Thomas Grenbäck  
Verkställande direktör  
Lycksele Avfall och Vatten AB

Yttrande har lämnats i enlighet med Myndighetsnämndens delegation.